

Stefan Moysa

"Heutige Einwände gegen das Christentum", Anton Antweiler, Zürich-Einsiedeln-Köln 1973 : [recenzja]

Collectanea Theologica 44/3, 171

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dlatego też drażnione pytanie o człowieka musi postawić pytanie o Boga. Tylko Bóg mający w swoim ręku całą rzeczywistość może zmienić tę tragiczną sytuację. Wyrazem interwencji Bożej w losy człowieka jest Jezus Chrystus ukrzyżowany. W Nim okazała się cała tajemnica człowieka, jego godność i nędza zarazem. Dlatego nie da się wymyślić nic więcej ponad krzyż i w krzyżu rozwija się tajemnica człowieka, której nie możemy wyjaśnić na drodze czysto rozumowej, ale musimy ją przyjąć na drodze wiary.

Krótko zatem, ale w mistrzowski sposób ukazuje Kasper odpowiedź chrześcijańska na tajemnicę człowieka.

Ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Anton ANTWEILER, *Heutige Einwände gegen das Christentum*, Zürich-Einsiedeln-Köln 1973, Benziger Verlag, s. 57.

Metodę autora można określić jako dialektyczną. Wpierw szeroko rozważa najbardziej dziś wysuwane przeciw chrześcijaństwu zarzuty, które ujmuje w formie tez. Oto niektóre z nich: chrześcijaństwo jest nieokreślone, gdyż przyjmuje postać historycznie różnych Kościołów; chrześcijaństwo pozostawia sobie samym biednych, uciśnionych, prześladowanych; chrześcijaństwo pragnie potęgi ziemskiej i władania nad człowiekiem. Zarzuty te nie są przez autora w niczym umniejszane, owszem — powiedzielibyśmy — zostają raczej przejawione. Antweiler porządkuje następnie te zarzuty, ukazując ich właściwe rozmiary. Wiele z nich bowiem płynie z tego, że chrześcijaństwo uczestniczy w ogólnej sytuacji natury ludzkiej i świata. W innych wypadkach znów chrześcijaństwo robi najwięcej, aby te problemy rozwiązać.

Z kolei autor rozważa racje przemawiające za chrześcijaństwem, których wymienia pięć: będąc chrześcijaninem, trzeba się w chrześcijaństwo angażować; osiągnięcia chrześcijaństwa są mimo wszystko znaczne, choć często pozostają niewidzialne; chrześcijaństwo podkreślało zawsze wartość człowieka; chrześcijaństwo jest nastawione na przyszłość i wieczność; chrześcijaństwo utrzymuje wśród ludzi obecność żywego Jezusa. Te racje zostają również uporządkowane i wyjaśnione na ich właściwym tle. Jako ostatni krok wreszcie zostaje postawione pytanie, co przeważa. Autor nie daje wyraźnej odpowiedzi, ale nie pozostawia wątpliwości, że przeważa ostatecznie chrześcijaństwo.

Książka jest krytyczna, problemy postawione są ostro i nie zostają do końca wypowiedziane. Wydaje się, że książka może wiele dać, zwłaszcza temu, kto nie jest ściśle związany z chrześcijaństwem, ale dla kogo pozostaje ono zawsze niepokojem i problemem.

Ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Psalmen in der Sprache unserer Zeit, wyd. E. Gerstenberger, K. Jutzler, H. J. Boecker, Neukirchen-Einsiedeln-Zürich-Köln 1972, Neukirchener Verlag — Benziger Verlag, s. 240.

Psalmy są dziełem poetyckim, aktualnym na wszystkie czasy i dla wszystkich ludzi. Dlatego też bywają często tłumaczone, przy czym te tłumaczenia wydobywają ich nieprzemijającą wartość. Do tego rodzaju tłumaczeń należy i ta próba zbliżenia psalmów współczesnemu człowiekowi. Przekład dokonany jest pięknym i prostym językiem niemieckim, którego wartość potrafi ocenić w pełni jedynie ten, dla kogo jest on językiem ojczystym. Ogólne wprowadzenie wyjaśnia krótko charakter psalmów, ich podział i strukturę, nieco różną dla psalmów dziękczynnych, błagalnych czy pochwalnych. Poza tym każdy psalm poprzedzony jest również wprowadzeniem wyjaśniającym jego budowę uwypuklającym zasadniczą myśl. Czytelnik zostaje w ten sposób wprowadzony w samo serce modlitwy i zamierzeń autora natchnionego. Ponadto dobrze ułożone przypisy wyjaśniają trudności, które mogą powstać przy interpretacji poszczególnych wyrażań.

Obok znanych i tradycyjnie przekazywanych 150 psalmów psalterza, tłumaczenie zawiera również *Lamentacje*, przepisywane Jeremiaszowi, co do których jednak nie ma pewności, czy rzeczywiście od niego pochodzą. Podobieństwo rodzaju literackiego całkowicie uprawnia do tego; aby przedstawić je łącznie z psalmami.